

Draaiboek

Bijeenkomst Denksleutels

‘Leer mij het zelf te doen!’

Bedoeld voor Montessorischool Elzeneind

Ontworpen door: Puck Bardoel & Ellen Kaaijk

In het kader van het afstudeeronderzoek: Onderwijzen op een andere manier. Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Inleiding

Dit document bevat een draaiboek voor een bijeenkomst over de methode 'De Denksleutels' op Montessorischool Elzeneind. Dit document zal bestaan uit een algemeen deel, waarin praktische zaken aan bod komen. Het tweede deel zal gaan over de onderdelen en acties van de bijeenkomst.

Begeleider van de bijeenkomst: Cynthia Homminga en Sanne van Gool

Aanwezig bij de bijeenkomst

Rian Govers

Pascale Reuser

Bregje van Rossum

Babette Overdijk

Claudia van Balveren

Annemarie Witsiers

Esther van Mun

Ilze de Veer

Aggie van de Aalsvoort

Vorbereiding van de bijeenkomst

Voorafgaand aan de bijeenkomst wordt van de leerkrachten verwacht dat zij vragen die zij hebben met betrekking het inzetten van de denksleutels op papier zetten. Het gaat dan puur om het inzetten van de denksleutels. Wat is nog lastig? Waar liggen knelpunten? Door hier van tevoren over na te denken en dit op te schrijven, kan de bijeenkomst door de leerkrachten optimaal benut worden. Deze vragen worden besproken met Cynthia.

Doel van de bijeenkomst

Het doel is om de bijeenkomst concreet vorm te geven, zodat leerkrachten uit de onderbouw van Montessorischool Elzeneind duidelijke handvatten krijgen om de methode 'De Denksleutels' volledig in te zetten in de klas. Daarnaast is het doel van de bijeenkomst om leerkrachten op weg te helpen met het inzetten van een denksleutel, waardoor leerkrachten dit in de praktijk kunnen gaan doen. Op die manier doen zij ervaring op waardoor de denksleutels uiteindelijk eigen gemaakt kunnen worden bij de leerkrachten. Leerkrachten krijgen tijdens de bijeenkomst de mogelijkheid om kennis en vaardigheden uit te breiden als het gaat om de denksleutels. Deze tijdsinvestering zal er uiteindelijk voor zorgen dat leerkrachten de methode eigen kunnen gaan maken om zodoende structureel gebruik te kunnen maken van de methode. Op het moment dat dit zo is worden leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong voldoende uitgedaagd.

Benodigdheden

Tien laptops

Overzichtstabel van de denksleutels (10 maal)

Taxonomie van Bloom (5 maal)

Overzicht van de thema's die aan bod gaan komen in een schooljaar

Map met tabbladen

Tijdsduur

De bijeenkomst zal 1,5 uur duren. De datum moet nog vastgelegd worden. Cynthia Homminga zal hierin het initiatief nemen, door middel van een mail.

Acties

Cynthia geeft aan het begin van de bijeenkomst nog eens kort uitleg over de denksleutels en op welke manier dit ingezet moet worden. Daarnaast legt ze uit hoe de koppeling gemaakt kan worden met de Taxonomie van Bloom.

De leerkrachten moeten tijdens de bijeenkomst vragen en verwerkingsmogelijkheden gaan bedenken bij een bepaalde sleutel. De bedoeling is dat er één thema wordt uitgekozen. Dit kan het thema zijn waar in september 2015 mee gestart gaat worden. (Eventueel kunnen er twee thema's gekozen worden, maar dit hangt af van de tijd die hiervoor beschikbaar is. Als er nog tijd over is, kunnen er voor een ander thema ook nog voorbeelden gemaakt worden). De bedoeling is dat dit gedaan wordt aan de hand van de Taxonomie van Bloom. Zo kan er per niveau een opdracht bedacht worden, waardoor ieder kind met de denksleutels bereikt kan worden. De leerkrachten kiezen een onderwerp binnen een bepaald thema uit. Vervolgens gaan zij voor ieder niveau (onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren en creëren) een vraag/verwerkingsmogelijkheid bedenken aan de hand van een denksleutel. Op het moment dat een leerkracht meer voorbeelden kan maken, is dit natuurlijk goed. Zo kan een start gemaakt worden met een map vol met voorbeelden en aanzetjes tot het inzetten van een denksleutel. Aan het eind van de bijeenkomst zijn er verschillende voorbeelden opgesteld om een denksleutel in te zetten aan de hand van de Taxonomie van Bloom. Belangrijk is dat deze bewaard worden in de map. De map kan constant aangevuld worden. Wanneer een leerkracht weer een voorbeeld heeft voorbereid voor een les met een denksleutel, kan die leerkracht het voorbeeld ook in de map doen. Het wordt een soort database. Zo kunnen andere leerkrachten hier ook uit putten. Ter inspiratie.

Hieronder is een voorbeeld uitgewerkt. Het thema bij dit voorbeeld is zomer.

<i>Denksleutels & Taxonomie van Bloom: Zomer</i>
Onthouden: Bedenk voor iedere letter van het alfabet (A t/m Z) een woord dat te maken heeft met de zomer. <u>Alfabet sleutel</u>
Begrijpen: Wat kan de zon allemaal doen? Bedenk waar de zon allemaal iets mee kan doen (planten groeien, mensen worden bruin, het wordt warmer) <u>Variatiesleutel</u>
Toepassen: Laat in een stripverhaal (tekenen) zien wat er gebeurt met planten als de zon niet meer schijnt. <u>Wat als-sleutel</u>
Analyseren: Waarom is de zomer anders dan de herfst, winter en lente? Overeenkomsten en verschillen laten tekenen of benoemen. <u>Overeenkomst-sleutel</u>
Evalueren: De zonnebrandcrème is op. Bedenk eens hoe je toch in de zon kan zitten zonder dat je verbrand. <u>Voorspel-sleutel</u>
Creëren: Je luchtbed is kapot, maar je wilt toch op het water in de zee blijven drijven. Ontwerp een voorwerp waarmee dit zou kunnen. Dit mag je tekenen, bouwen of knutselen. <u>Uitvinding-sleutel</u>

<i>Denksleutels & Taxonomie van Bloom: Thema ...</i>
Onthouden:
Begrijpen:
Toepassen:
Analyseren:
Evalueren:
Creëren:

Bovenstaand format kan tijdens de bijeenkomst gebruikt worden om steeds in te vullen. Wanneer er één ingevuld is, is het de bedoeling dat dit met Cynthia besproken wordt. Eventueel kan nog ingegaan worden op welke vragen er dan aan de kinderen gesteld kunnen worden. Print aan het einde van de bijeenkomst alle voorbeelden uit en plaats deze in de map met tabbladen. Zorg ervoor dat de tabbladen geordend worden in thema's, zodat op het moment dat iemand een sleutel in wil zetten bij een bepaald thema, de leerkracht deze voorbeelden ook snel kan vinden.

Afsluiting

Evalueer met elkaar of het nuttig was om dit samen te doen. Kijk samen naar wat het heeft opgeleverd. Maak afspraken over een volgend overlegmoment. Is het nodig dat Cynthia nog eens aansluit? Lukt het de leerkrachten zelfstandig? Afspreken om een volgende keer weer samen voorbeelden te ontwikkelen. En dan: inzetten in de groepen! Gaan ervaren en oefenen. Oefening baart kunst!